

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

Təsdiq edirəm
Tədris məsələləri üzrə prorektor v.i.e:
_____ dos. Zaur Məmmədov
_____ "_____" _____ 2025-ci il

Fənn sillabusu

İxtisas: 050113-Musiqi müəllimliyi.

Fakültə: Tarix-coğrafiya və incəsənət

Kafedra: Pedaqogika, psixologiya və incəsənət

I. Fənn haqqında məlumat :

Fənnin adı: Əsas musiqi aləti-1

Fənn proqramı: Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin 24.05.2024-ci il tarixli, 3-29/3-2-303 sayılı əmrilə təsdiq edilmişdir.

Kodu: İPF-B11.1

Tədris ili: I (2025-2026) Semestr I

Tədris yükü: Cəmi: 180 saat. Auditoriya saati 60 saat (60 saat seminar)

Tədris forması: Əyani

AKTS üzrə kredit : 6 kredit

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, dərəcəsi: Mahmudova İradə Rəsim

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Ə. Məmmədov küçəsi 19, 2 saylı tədris korpusu

E-mail: mahmudovairade042@gmail.com

III. Təvsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

1. Abasquliyev O.H., Kəngərinskaya T.F. Fortepiano metodikasından mühazirə kursu. Bakı, "TS", 2001

2. Dadaşova M.R. Musiqi müəlliminin hazırlığının metodikası. (Dərs vəsaiti), Bakı 2010.

3. Rəcəbov O.M. Babayeva T.C. Musiqi Ümumtəhsil məktəblilərin 1-ci sinif üçün dərslik. Bakı: Elnikət, 2007

4. Əsgərova S.M. Musiqi müəllimi. Bakı: Işıq, 1993

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa fənlərin tədris olunmasına zərurət yoxdur.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Bu fənn çərçivəsində tələbələr instrumental ifaçılığın əsaslarını, səs əldə etmənin müxtəlif üsullarını, pedalizasiya, bədii ifadə vasitələrini, instrumental musiqinin janr xüsusiyyətlərini, musiqi repertuarını öyrənir. Fənnin tədrisində müxtəlif janr və üslublu pedaqoji repertuarın mənimsənilməsinin metod və üsullarının aşılması və ifa etdiyi əsərlərin nəzəri təhlilinə diqqət yetirilməlidir.

VII Davamiyyətə verilən tələblər:

Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır

VIII Qiymətləndirmə:

Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

-10 bal- tələbə keçilmiş materialı dərinləndirən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəfli.

-9 bal-tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açır.

-8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;

-7 bal- tələbə keçilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir

-6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.

-5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.

-4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;

-3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;

-1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.

-0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını

pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

X. Təqvim-mövzu planı: 60 saat seminar məşğələsi.

№	Keçirilən məşğələ mövzularının məzmunu	Sem	Tarix
1	Etüdlərin musiqi-nəzəri və ifaçılıq təhlili (pozisiyalı və qamma vari etüdlər)	6	

2.	Polifoniyanın musiqi-nəzəri və ifaçılıq təhlili (iki-üç səsli invensiyalar, prelüdiya və fuqalar).	6	
3.	İri həcmli əsərin musiqi-nəzəri və ifaçılıq təhlili (sonatalar, variyasiyalar).	6	
4.	Pyenin musiqi-nəzəri və ifaçılıq təhlili (kiçik həcmli pyes)	4	
5.	Notu üzdən (vərəqdən) oxumağın və musiqi əsərin eskiz formada öyrənilməsinin prinsipləri.	4	
6.	Fortepiano texnikasının inkişafı. Qammavari etüdlərin öyrənilməsi.	6	
7.	Polifonik təfəkkürün inkişafı. İ.Ş.Baxın "Fransız" və "İngilis" süitalarından hissələrin öyrənilməsi.	6	
8.	İri həcmli əsərin öyrənilməsi. Vyana klassik sonata I hissə.	6	
9.	Kiçik həcmli pyenin öyrənilməsi.	6	
10.	Ansamblda ifa. 4 əlli yüngül pyes.	4	
11.	Ümumtəhsil məktəbinin 1-ci və 2-ci sinif üçün musiqi dinləmə bölməsində verilmiş əsərlərin nəzəri və ifaçılıq təhlili. Annotasiyanın yazılması.	2	
12.	Məktəb repertuarından musiqi dinləmə bölməsindən əsərlərin öyrənilməsi. (1-ci və 2-ci sinif programından)	2	
13.	Ümumtəhsil məktəbində musiqi dərslərində fortepiano alətinin istifadə metodları.	2	
	Cəmi:	60s.	

"Əsas musiqi aləti" fənni üçün təxmini repertura

I-Etüdlər

1. Berens G. Etüdlər əs.61 (1-4 dəftər)
2. Bertini A. 28 seçilmiş etüdlər.
3. Çerni K. Seçilmiş etüdlər (Germian redak.)
4. Çerni K. Etüdlər əsər. 299. № 3, 9, 17, 20, 23
5. Çerni K. Etüdlər əsər. 740. № 22, 23
- Şmidt Q. Etüdlər əsər 3. № 22, 23 və s.

II-Polifonik əsərlər.

1. İ.S.Bax kiçik prelyudiyalar və fuqalar.
2. İ.S.Bax ikisəsli invensiyalar.
3. İ.S.Bax üçsəsli invensiyalar.
4. İ.S.Bax Fransız suitaları.
5. İ.S.Bax İngilis suitaları və s.

III-İri həcmli forma

1. Ə.Əbbasov Dramatik sonata
2. Y. Haydn Sonatinalar.
3. L. Bəthoven Sonatalar
4. Y. Haydn Variyasiyalar.
5. V. Motsart Sonatalar və s.

IV-Pyeslər

1. A. Arenski Ekspront : eskizlər.
2. İ. Brams Rapsodiylar.
3. Q. Qarayev "24 prelüd"
4. T. Quliyev İki prelüd
5. E. Nəzirova 5 prelüd və s.

XI.Fənn üzrə tələblər,təpşırıqlar:

- Təlim nəticəsində tələbələrin əldə etməli olduqları təsəvvür-bacarıq və vərdişləri:
- İnformasiya mənbəyi ilə işin bacarıq və vərdişi
- Tədqiqat sahəsi üzrə işin məqsəd və vəzifələri
- Müqayisə, ümumiləşdirmə və sistemləşdirmə, tənqidi yanaşma, ziddiyyətləri görmə bacarığı

Öyrənən tanış olur:

- musiqi tədrisinin metodikası, məzmunu, vəzifələri və prinsipləri ilə;
- ibtidai siniflərdə musiqi tərbiyyəsinin müasir metodları ilə;
- xor oxuma vərdişlərinin tədrisi metodikası ilə;-uşaqlarda musiqi zövqünün formalaşdırılması yolları ilə;
- musiqi tərbiyyəsinin məzmun xüsusiyyətləri ilə;
- məktəblərdə musiqi dərslərinin planlaşdırılması mexanizmi ilə.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- Gələcək musiqi müəllimlərinin musiqi-ifaçılıq qabiliyyətlərinin inkişafı.
- Alətdə ifaçılıq vərdişlərinin təkmilləşdirilməsi, musiqili-bədii və texniki ifaçılığın lazımi səviyyəyə çatdırılması.
- Məktəb üçün peşəkar musiqi-pedaqoji fəaliyyətə hazırlığın formalaşması.
- İnstrumental əsərin musiqi-ifaçılıq təhlili.

XIII. İmtahan sualları:

1. Etüd.
2. Polifoniya.
3. İri həcmli forma
4. Pyes
5. Nəzəri sorğu

XIV. Kollektiv sualları

I Kollektiv sualları

- 1.Etüd.
- 2.Polifoniya.

3.Nəzəri təhlil.

II Kollektivium sualları

1.İri həcmli forma (sonata)

2.Pyes.

3.Nəzəri təhlil.

“Əsas musiqi aləti-1”fənninin sillabusu 050113-“Musiqi müəllimliyi” ixtisası (proqramı) üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.Sillabus “Pedaqogika, psixologiya və incəsənət” kafedrasının 12 sentyabr 2025-ci il tarixli iclasında (protokol №01) müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir.

Fənn müəllimi:

b/m. İ.R. Mahmudova

Kafedra müdiri:

dos. A.X.Əliyev